

Druga korist je: Če bo manj srenj, koliko manj bo pisarije z vikšimi uradništvi in pisarnicami, toraj koliko manj uradnikov tudi pri vikših uradništvih? Prevdarimo, koliko bi bilo brez potrebe zaverženiga, če bi 4 ali 5 srenj ravno eno reč pisariti moglo? To bi bilo grozno slabo gospodarstvo, očitna potrata!

Zadnjič pa, če več ljudi k enimu cilju in koncu doklada, toliko manj plačila na eniga pride, in ko bi vsak izmed nas blagá in blagá imel, bi vender nobedin po nemarnim denarja zametavati ne hotel!

Prijatli in sosedje! Kakor si bomo postlali, takó bomo ležali! Ne smemo rok križem pokladati! Serce veljá! — Prevdarite, presodite dobro moje besede in zedinite se, de bomo na celi Pivki samo eno, k večjemu dve srenji imeli! Zagotovim Vas, de so to želje Vašiga in za celo domovino dobro mislijočiga prijatla!

Na Kalcu 18. veliciga serpana 1849.

Miroslav Vilhar.

Nasprotnikam slovenstva, pa tudi njegovim prijatlam.

(Konec.)

Terst imenuje stari gèrški zgodovino- in zemljopisavec Strabo krajnsko vas *Κομη Καρνικη*. Takó, dokler je Terst bil vas, je bil krajnski; zdaj, ko je lepo, bogato in veliko mesto, pa nekteri bledejo, de bi bil laški ali pa nemški; le slovenski ne. Po sili mi tukaj na misel pride, de kakor se pri malim rado godí, takó tudi pri velikim. Dokler je deček vmazan in reven pastirčik, pozná mater; ko pa zrasede, obogató ali če gospôsko sukno obleče, rad na mater pozabi, ali je še včasih noče poznati, kér je ena kmetčka reva.

De je Istra, pri vsim tem, ko se je nekteri Lahilasté, slovenska, spríčuje jezik večiga dela nje prebivavcov.

Kdor Slovenii le razdeljenje privoší, naj se popraša: kdo je veči nepokojnost Avstrii napraviljal, Slovenci ali kdo drugi? in potem bo vganil: komú bi šlo bolj razdeljenje. Laške mesta in Gradec se v poskušnji niso takó stanovitne pokazale, kot slovenske. De so Teržaško, Istra in Goriško pokojni kraji bili, je ta vzrok, kér tod še slovenski živelj premaguje.

Če bo Slovensko popolnoma razdeljeno, se utegne Slovincam takó goditi, kakor kaki živali, ki dosti terpí zató, kér gospodarju ne pové, kaj ji je, de bi ji vedil pomagati. Ako se bo sčasama kak Slovenec pertožil, de mu pri razdeljenju ne gre po volji, bo vlada za to nedolžna.

Med nasprotniki ima Slovensko tudi domače, kteri se, namest se kaj peručiti domačiga, raji nekdanje šege deržé, ktera šega v tem obstóji, de se vse domače graja, in de se Slovenec med ptujce kot sraka med šoge štuli. S to šego so Slovenci sebe pred ptujci zaničljive delali. Herder tudi pravi: „de kdor sladkiga glasa materniga jezika ne spoštuje, ne zasluži iména človek.“

Kar spremene časa s sabo hvale vredniga ali vsaj nedolžniga pernesó, kakor je pametna gorečnost za domorodnost, se sme posnemati, — ali če nočemo posnemati, vsaj družih ne smemo grajati, de to posnemajo. Jez pravim pametna gorečnost, to je taka, ki ni zdravi pameti ali keršanstvu nasproti; sicer bi bila neumna, in še lahko pregrešna.

Voz spremen gre neprenehama naprej, če tudi po ovinkih na staro nazaj pride. Kdor ga hoče od spredaj ustaviti, bo povožen; kdor ga od zad hoče perderžati, bo mogel za njim teči, ali pa pasti in se otleči. Pri tem vozu imate véra in deželna oblast vinte, zavornice, cokle, verví, poveze, ratlje, kole za odnašati, pomočnike ga vižati, de bi kam napak ne zašel, ali se ne zvernil. Če se nesreča primeri, de se zverne, gre tudi zver-

njen naprej; le tiste, ki so na njem, potolčene in omamljene naprej vleče, ali pa gredó rakam žvižgat. Ustaviti ga je le tisti v stanu, ki je nad nami. Tistimu človeku pa, ki bi se sicer vperal ga ustaviti, bi bilo reči, kar je Apolin rekel svojimu sinu Faetonu, ko ga je ta prosil, de naj mu nebeški voz vižati izroči:

Magna petis, Phaëton; et quae nec viribus istis
Munera convenient. — Ovid, Metam. L. 2. v. 54.
Poženčan.

Iz Tominskiga.

18. dan pret. m. je v Snojilah 7. hiš o poldeveti uri zjutraj pogorelo. V hiši, v kateri je goreti jelo, so stara mati nevarnost le po tem, ko je bil rudeči petelin v strehi, zapazili; uboga deklica, ki je bila v zibelu, se je takó opekla, de je še tisto noč strašnih bolečin umerla. V drugi hiši je deklica 6 lét stara pa bolehná, ki si ni plamenu več uiti upala, pod trugo zlezla in žalostno poginila; le košice so tretji dan po pogorišu nesrečni oče, ki so iz pota domu prišli, najdlí. Ravno temu gospodarju je dvoje juníc, dvoje bikov in eno presé zgorelo.

Le dva soseda sta bila asekurirana, pa zavoljo očitanja drugih, de vas požgati mislita, sta družbi sv. Florijana plačevati nehala in takó gotovo pomoč v sili zanemarila. Kmetje! kdaj se vam bodo oči odperle spoznati, de le asekuriranje pohištév vas beraške palice oteti zamore? Verh tega je 19. dan pret. m. svečer tudi toča v ravno tem kraji in v več sosesinah pridelke vzela. Gorje ubogim pogorelcem, dvakrat tepenim, ako jim dobrotljivi bratje v sili ne pripomorejo!

A. Š.

Novičar iz Ljubljane.

God (rojstni dan) našiga ljubljeniga cesarja Franca Jožefa I. je bil v Ljubljani z veliko častjó praznovan. V petek je bilo celo mésto posebno lepo razsvitljeno; tavžent in tavžent lučič je gorelo in mnoge hiše, kakor hiša deželnega poglavarja, hiša mestne gosposke, hiša c. k. deželne gosposke, kazino i. t. d. so bile z njimi posebno krasno okinčane. Na gradu — visoko pod milim nebam — je lesketal in krog in krog se svetil avstrijski orel, umetno v mnogih barvah izdelan; nad njim pa z velikimi čerkami „Vivat.“ Kakor se za poglavitno mesto slovenske zemlje spodobi, je bilo na hišah po mestu veliko slovenskih napisov. Posebno je dopadlo okinčanje tiste hiše, kjer plemeniti gosp. Parovič, rojen Horvat stanuje, s tremi napisi, v sredi je s krasnimi čerkami zapisano stalo: „Živijo Franc Jožef I. junački car, — na desni: živijo Radecki vojvoda, — na levi: živijo Jelačić ban.“ Verh teh napisov je lesketal napis „Složnost“; na desni strani je bilo bandero slovensko, na levi horvaško. — Posebno lepo okinčana je bila tudi hiša c. k. kamevalne gosposke, kjer se je nad slovenskim nadpisam: Bog živi našiga cesarja Franca Jožefa I. bralo Cesarjevo pravílo „Viribus unitis.“ Tudi hiša mestne gosposke je imela zraven podobe presvitliga Cesarja na eni strani slovenski, na drugi nemški napis, ki sta bila obá práv lepo zložena. — Tudi gosp. Ig. Kós je napravil na svoji štacuni práv serčin slovenski napis. Še več napisov je bilo, ktere so ljudjé z veseljem ogleovali, kterih pa popisati, nam tukaj prostora manjka. Proti devetými se je podal en oddelk narodne straže z baklami in muziko pred hišo c. k. deželnega poglavarja, njemu kot namestniku Cesarja poklonit se, in mu očitno na znanje dati serčno vošilo k Cesarjevimu godu, ki je v krepkim „Živijo“ donélo krog in krog. Muzika narodne straže je spremaal slednjo narodno pesem, ki jo je naš izverstni pesnik, gosp. Svetič v ta namen zložil, in se takóle glasi: